

Sygn. akt: KIO/W 117/25

POSTANOWIENIE

Warszawa, dnia 22 grudnia 2025 r.

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodnicząca: Luiza Łamejko

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 22 grudnia 2025 r. w Warszawie wniosku z dnia 22 grudnia 2025 r. o uchylenie zakazu zawarcia umowy do czasu ogłoszenia przez Krajową Izbę Odwoławczą wyroku lub postanowienia kończącego postępowanie odwoławcze wniesionego przez zamawiającego Szkołę Podoficerską Państwowej Straży Pożarnej w Bydgoszczy

w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Dostawa robota gaśniczego z możliwością działania w strefie zagrożonej wybuchem dla Szkoły Podoficerskiej Państwowej Straży Pożarnej w Bydgoszczy”

postanawia:

odmówić uchylenia zakazu zawarcia umowy do czasu ogłoszenia przez Krajową Izbę Odwoławczą wyroku lub postanowienia kończącego postępowanie odwoławcze.

Przewodnicząca:

U z a s a d n i e n i e

W dniu 22 grudnia 2025 r. zamawiający Szkoła Podoficerska Państwowej Straży Pożarnej w Bydgoszczy (dalej jako „Zamawiający”), na podstawie art. 578 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 ze zm., dalej jako „ustawa Pzp”), wystąpił z wnioskiem o uchylenie zakazu zawarcia umowy w postępowaniu o udzielenie zamówienia prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego pn. „Dostawa robota gaśniczego z możliwością działania w strefie zagrożonej wybuchem dla Szkoły Podoficerskiej Państwowej Straży Pożarnej w Bydgoszczy”.

Uzasadniając przedmiotowy wniosek Zamawiający podał, że ogłoszeniem z dnia 14 października 2025 r., zamieszczonym w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, zamawiający rozpoczął procedurę na dostawę robota gaśniczego z możliwością działania w strefie zagrożonej wybuchem. Jak wskazał Zamawiający, już sama nazwa przedmiotu zamówienia jednoznacznie wskazuje, iż dokonanie wskazanego zakupu znacznie przekracza indywidualny interes zamawiającego czy wykonawcy, a służy wyłącznie interesowi publicznemu.

Zamawiający wyjaśnił, że obecnie na wyposażeniu jednostek Państwowej Straży Pożarnej w Polsce pozostaje kilka, maksymalnie kilkanaście robotów gaśniczych. Jednakże procedowany zakup robota gaśniczego z możliwością działania w strefie zagrożonej wybuchem jest jedynym w Polsce w takiej konfiguracji, aby prowadzić działania rozpoznania w strefie zagrożonej wybuchem (rafinerie, bazy paliw, zakłady na rzecz obronności państwa), oraz szeroko pojęte działania gaśnicze na ww. obiektach, halach produkcyjnych czy przemysłowych. Ich wykorzystywanie podczas różnego rodzaju akcji jest nieocenionym wsparciem, znacznie podnoszącym skuteczność oraz bezpieczeństwo prowadzonych działań ratowniczych – zwłaszcza w przypadku pożarów, które objęły duże powierzchnie lub wybuchły w trudno dostępnych miejscach. Zamawiający zaznaczył, że obecnie, w kontekście zagrożeń geopolitycznych oraz wzrastających zagrożeń bezpieczeństwa publicznego, ryzyko takich zdarzeń wzrasta.

Zamawiający zwrócił uwagę, że zakup robota gaśniczego objętego przedmiotowym zamówieniem ma zostać sfinansowany ze środków Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na rok 2025, zgodnie z rozdzielnikiem zadań w obszarze 3 zał. nr 1 ww. programu. Środki te przyznane 30 lipca br., zgodnie z zasadami narzuconymi przez ich dysponenta, muszą zostać wydatkowe do końca roku 2025 i, zgodnie z deklaracją Zamawiającego, nie ma jakichkolwiek możliwości ich przeniesienia na przyszły rok. Z tego względu, jak stwierdził

Zamawiający, niepodpisanie umowy z wybranym wykonawcą spowoduje ich „przepadnięcie”. Zamawiający zadeklarował, że nie ma innych funduszy, z których byłby w stanie zakupić tak zaawansowany sprzęt gaśniczy, przez co jego nabycie w przewidywalnej przyszłości może stać się niemożliwe.

Zamawiający stwierdził, że dołożył wszelkich starań, aby przedmiotowe postępowanie zostało przeprowadzone tak, aby móc zawrzeć umowę z wybranym wykonawcą do końca roku 2025, jednak zupełnie poza zasięgiem jego oddziaływania znajdują się takie kwestie, jak terminarz przyznawania środków publicznych na zakup sprzętu gaśniczego czy czas aktualnie niezbędny do uzyskania rozstrzygnięcia odwołania w Krajowej Izbie Odwoławczej.

Krajowa Izba Odwoławcza, mając na uwadze argumentację podniesioną we wniosku o uchylenie zakazu zawarcia umowy oraz przepisy art. 578 ust. 1 i 2 ustawy Prawo zamówień publicznych uznała, że wniosek ten nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 577 ustawy Pzp, w przypadku wniesienia odwołania zamawiający nie może zawrzeć umowy do czasu ogłoszenia przez Izbę wyroku lub postanowienia kończącego postępowanie odwoławcze.

Stosownie do przepisu art. 578 ust. 2 ustawy Pzp, Krajowa Izba Odwoławcza może uchylić zakaz zawarcia umowy, jeżeli:

- 1) niezawarcie umowy mogłoby spowodować negatywne skutki dla interesu publicznego, przewyższające korzyści związane z koniecznością ochrony wszystkich interesów, w odniesieniu do których zachodzi prawdopodobieństwo doznania uszczerbku w wyniku czynności podjętych przez zamawiającego w postępowaniu o udzielenie zamówienia;
- 2) zamawiający uprawdopodobnił, że odwołanie wnoszone jest wyłącznie w celu uniemożliwienia zawarcia umowy.

Instytucja uchylenia zakazu zawarcia umowy jest wyjątkiem, w stosunku do istnienia generalnego zakazu zawarcia umowy o udzielenie zamówienia publicznego do chwili rozstrzygnięcia odwołania przez Izbę (art. 577 ustawy Pzp), który ma chronić z jednej strony interesy wykonawców biorących udział w postępowaniu, z drugiej strony także interes zamawiającego (finanse publiczne) przez przeprowadzenie przez Izbę kontroli postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w kwestionowanym zakresie, skoro już na tym etapie pojawiły się wątpliwości co do poprawności działania zamawiającego, które może potencjalnie doprowadzić do zawarcia umowy podlegającej unieważnieniu i tym samym spowodować negatywne konsekwencje dla finansów publicznych. Jako wyjątek, instytucja uchylenia zakazu zawarcia umowy podlega stosowaniu zgodnie z zasadami przewidzianymi dla wyjątków, czyli

ściśle i z zachowaniem ostrożności przy ustalaniu możliwości ich zastosowania w danym stanie faktycznym.

Norma art. 578 ust. 2 ustawy Pzp wymaga w pierwszej kolejności ustalenia, czy brak udzielenia zamówienia przed rozpoznaniem przez Izbę odwołania spowoduje negatywne skutki dla interesu publicznego. W razie pozytywnej odpowiedzi na to pytanie należy zbadać, czy negatywne skutki przewyższają korzyści związane z ochroną wszystkich interesów zagrożonych uszczerbkiem w wyniku czynności podjętych przez zamawiającego. Wobec braku zdefiniowania pojęcia interesu publicznego w ustawie Prawo zamówień publicznych, przyjmuje się rozumienie tego pojęcia wynikające z uchwały Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 marca 1997 r. (W 8/96), w której uznano, że za interes publiczny należy uznać korzyści uzyskiwane w wyniku realizacji przedsięwzięć służących ogółowi w zakresie zadań ciążących na administracji rządowej oraz samorządowej, realizowanych w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych, związanych np. z ochroną zdrowia, oświaty, kultury, porządku publicznego. Wskazane powyżej przesłanki uchylenia zakazu zawarcia umowy zamawiający obowiązany jest wykazać w treści złożonego wniosku.

Mając na uwadze powyższe, Izba stwierdziła brak podstaw do uwzględnienia wniosku Zamawiającego o uchylenie zakazu zawarcia umowy. Izba dostrzega, że realizacja przedmiotowego zamówienia ma ważki charakter i bez wątpienia leży w interesie publicznym, jednak sama ta okoliczność nie może przesądzać o uchyleniu zakazu zawarcia umowy. W ocenie Izby, argumentacja Zamawiającego nie pozwala na stwierdzenie, że uzasadnione jest odstępnie od ochrony wszystkich innych interesów, mogących doznać uszczerbku w wyniku czynności lub zaniechań Zamawiającego. Argumentu na rzecz uchylenia zakazu zawarcia umowy przed rozstrzygnięciem o prawidłowości działań Zamawiającego w toku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego nie może stanowić li tylko okoliczność, że środki przyznane na finansowanie przedmiotowego zamówienia muszą zostać wydatkowane do końca 2025 r. Fakt, że zamówienie ma być sfinansowane ze środków Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej potwierdza, jak istotna jest prawidłowość ich wydatkowania. Ponadto, Zamawiający planując postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego, powinien uwzględnić czas na wniesienie środków ochrony prawnej. Tymczasem Zamawiający pomimo otrzymania decyzji o przyznaniu środków w lipcu 2025 r., ze wszczęciem postępowania zwlekał do 14 października 2025 r., co już samo w sobie stanowiło ryzyko zakończenia postępowania do końca 2025 r.

Z uwagi na powyższe, Izba na podstawie art. 578 ust. 2 ustawy Pzp postanowiła jak w sentencji, orzekając w formie postanowienia na podstawie art. 578 ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Stosownie do art. 578 ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych na niniejsze postanowienie nie przysługuje skarga.

Przewodniczący: